

Maatschappelijke impact binnen en buiten het UMCG

Uit: jaardocument UMCG 2018 (paragraaf 3.4)

<https://jaarverslag2018.umcg.nl/>

Het UMCG deelt kennis en nieuwe inzichten over gezond ouder worden volop met verschillende doelgroepen binnen en buiten het UMCG. Dit betreft aan patiënten, medewerkers en bezoekers, maar ook sportverenigingen, scholen en kinderopvangorganisaties die actief zijn op het terrein van gezonde voeding, bewegen en/of de rookvrije generatie. Artsen, onderzoekers en studenten zijn (via het Healthy Ageing Team) betrokken bij interne projecten en evenementen buiten het UMCG en vertellen over het belang van een gezonde leefstijl bij gezondheid en ziekte.

In paragraaf 3.4.1 worden verschillende initiatieven (binnen en buiten het UMCG) uitgelicht. Een aantal projecten wordt via het Akkoord van Groningen gefinancierd of door de organisaties zelf en daarbij levert het UMCG een 'in-kind' bijdrage.

3.4.1 Projecten binnen en buiten het UMCG

Rookvrij UMCG

Per 01-01-19 is het UMCG geheel rookvrij. In 2018 is er onderzoek gedaan op basis waarvan beleid is geformuleerd en zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd om draagvlak te creëren. Ook zijn rookruimtes gesloten,abri's afgebroken (en herbestemd), communicatiemiddelen ontwikkeld en 'stoppen-met-roken trainingen' voor medewerkers opgezet. Als pionier is het UMCG een voorbeeld voor andere organisaties, zowel regionaal als landelijk. Het UMCG was (en is) lid van de Kerngroep Rookvrije Stad, waarin verschillende organisaties uit Groningen samenkomen om hun rookvrij beleid af te stemmen. Ook was het UMCG initiator en voorzitter van de landelijke werkgroep Rookvrije Zorg om de implementatie van een bewezen en gedragen 'rookvrije zorgcultuur' in de Nederlandse zorginstellingen te versnellen. Vanuit deze rol heeft het UMCG een rol gespeeld in de totstandkoming van het Preventieakkoord. In 2019 blijft het UMCG ook bij de implementatie hiervan betrokken, met als opdracht het aanjagen van andere UMC's om ook rookvrij te worden.

UMCG Leefstijlwijzer

De pilot van de UMCG Leefstijlwijzer in 2017 heeft vervolg gekregen in 2018. Op 4 april 2018 werd op een centrale locatie in het UMCG het informatiepunt UMCG Leefstijlwijzer geopend (Fonteinstraat 11/ingang Oostersingel). Patiënten, maar ook begeleiders, bezoekers en UMCG medewerkers kunnen vier ochtenden in de week tijdens het inloopspreekuur terecht bij een leefstijladviseur voor (gratis) leefstijladvies. In lijn met de UMCG Healthy Ageing gedachte is het doel van deze laagdrempelige interventie mensen bewust(er) te maken van het belang van een gezonde leefstijl. In de periode van 16 april tot 20 december 2018 zijn er 513 bezoekers geweest. Onder de stakeholders is er (veel) groeiend draagvlak en enthousiasme. Liefst 16 poliklinieken/beroepsgroepen sloten zich in 2018 aan. Daarnaast is de UMCG Leefstijlwijzer op een aantal congressen en bijeenkomsten aanwezig geweest en stond ze tijdens de Healthy Ageing Week (als onderdeel van een Europees project van EIT Health) midden op de Grote Markt waar 350 mensen werden voorzien van leefstijladvies. We kunnen concluderen dat de UMCG Leefstijlwijzer zich als een olievlek verspreidt. In 2019 ligt de focus op doorontwikkeling van de UMCG Leefstijlwijzer, mogelijk met advies voor specifieke patiënten- en medewerkersgroepen en het mogelijk maken van follow-up. De interventie zal een plek krijgen binnen het nader te specificeren 'Leefstijl als Medicijn' project.

Healthy Monday

Om elkaar vaker te inspireren op gezondheidsthema's op het werk zijn we in 2018 gestart met Healthy Monday: elke eerste maandag van de maand stond in het teken van Healthy@work. Het doel van Healthy Monday is het vergroten van de zichtbaarheid van Healthy@work. Met een markt in de Fonteinstraat en activiteiten verspreid door het UMCG (bijv. lezingen en een 'doe de wave'-kar) werden medewerkers geïnspireerd om Healthy@work te worden en geïnformeerd over de mogelijkheden daartoe. In 2018 werden er zes Healthy Monday's georganiseerd. In 2019 volgt een nieuwe reeks.

Medische Publieksacademie

Het UMCG heeft tien jaar geleden samen met Dagblad van het Noorden de Medische Publieksacademie opgericht. Met deze academie wil het UMCG een brug slaan tussen het toponderzoek dat in het UMCG plaatsvindt en de interesse hiervoor bij het publiek. De lezingen zijn geschikt voor iedereen, medische kennis is niet nodig om de lezingen te kunnen volgen. De onderwerpen worden mede bepaald door de wensen van het publiek. In 2018 vonden 12 lezingavonden plaats over de medische thema's stoppen met roken, longtransplantatie, oorsuizen, depressie bij jongeren, dementie: dilemma's voor en na de diagnose, beroerte, opereren of niet?, leverkanker, voeding bij gezondheid en ziekte, hartklepafwijkingen, zeldzame bewegingsstoornissen en parodontitis. Net als in de afgelopen jaren waren de lezingen in 2018 ook weer druk bezocht. In de afgelopen tien jaar zijn er zo'n 120 lezingen geweest, die zijn bezocht door ruim 45.000 mensen. De lezingen van 2018 zijn terug te zien op het YouTube-kanaal van het UMCG ([klik hier voor het UMCG YouTube-kanaal](#)).

Medische Jeugdacademie

Het UMCG startte in 2017 met een nieuwe activiteit: de Medische Jeugdacademie. Zo wil het UMCG kinderen van groep 7 en 8 van de basisschool kennis laten maken met het menselijk lichaam en gezond ouder worden. Drie keer per jaar kan een groep van 80 kinderen een les over een medisch onderwerp volgen van een arts, in een collegezaal. In een aansluitend practicum doen de kinderen proefjes over het onderwerp van die dag. In 2018 ging de MJA over organen & transplantaties, hart & bloedsomloop en het skelet & bewegingsapparaat.

Noorderzon

In augustus 2018 heeft het UMCG (vanuit het Healthy Ageing Team) samen met partners van het Akkoord van Groningen en zelfstandig ondernemers 'het gezondste en gelukkigste plekje van Noorderzon' gecreëerd. 's Middags werd er in de Horatitent een kindermiddag georganiseerd. Doel: kinderen spelenderwijs het belang van een gezonde leefstijl bijbrengen. Kinderen konden zelf een smoothie bij elkaar fietsen, het DNA van een banaan ontrafelen, deden de Noorderzonnegroet, schreven gezonde gedichten en ontdekten hoe het is om oud te zijn. 's Avonds organiseerde de Aletta School of Public Health een lezing over gelukkig en gezond ouder worden. In 2019 is het UMCG met partners wederom op Noorderzon te vinden.

Healthy Ageing Week 2018: Samen Stralen!

Van 6 tot en met 14 oktober 2018 vond de tweede Healthy Ageing Week plaats. Deze werd georganiseerd door het UMCG (coördinator), RUG, Hanzehogeschool Groningen, Gemeente Groningen en Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland (HANNN). Doel van de week was om kinderen en hun ouders te laten proeven van de kennis die Groningen rijk is over gezond ouder

worden en ze te laten zien hoe spannend wetenschap op dit gebied is. Thema was de gezonde omgeving. De week begon met de opening van de Gezonde Huiskamer op de Grote Markt, waar inwoners van Groningen gedurende de hele week een leefstijlcheck konden doen en eindigde met de 4 Mijl van Groningen. In de tussentijd kregen kinderen bij kinderopvangorganisaties SKSG en Kids First kookworkshops. Bij deze organisaties, maar ook op dertien basisscholen organiseerde het UMCG bovendien Doktersdates. Kinderen konden artsen van het UMCG tijdens deze dates de doktersjas van het lijf vragen over hun beroep en over wat je kunt doen om gezond te blijven. De week was zeer succesvol; er zijn veel bezoekers op afgekomen, bewoners (kinderen) in de wijken zijn bereikt en er is veel media-aandacht gegenereerd. In 2019 volgt een derde editie van de Healthy Ageing Week met het thema mentale gezondheid.

Weekend van de Wetenschap

Het UMCG nam deel aan het landelijke Weekend van de Wetenschap. Tijdens dit publieksevenement bezochten 800 kinderen en volwassenen het UMCG (locatie ERIBA), waar ze met de hulp van onderzoekers van ERIBA en het UMCG proefjes deden, puzzels maakten, en alles leerden over onder meer transplantatiegeneeskunde, infectiepreventie en bewegingswetenschappen. Het weekend was tevens de start van de Healthy Ageing Week in de stad Groningen, met gezonde activiteiten voor iedereen.

Healthy Ageing Lezingen

In 2016 is gestart met Healthy Ageing Lezingen in het UMCG voor medewerkers en studenten. Het Healthy Ageing Team nodigt twee keer per jaar experts van buiten de deur uit om van hen te leren hoe je patiënten stimuleert tot een gezonde leefstijl. De lezingen vinden plaats in het voorjaar en najaar. Thema's die de afgelopen jaren voorbij kwamen, zijn roken, obesitas, bewegen, mentale gezondheid. In 2018 volgden de thema's voeding als medicijn (Tamara de Weijer) en slaap (Ysbrand van der Werf). De lezingen worden stevast bezocht door 250 – 400 collega's. In 2019 volgen weer twee lezingen.

KennisInZicht

KennisInZicht is het online magazine van het UMCG dat wetenschappelijk onderzoek toegankelijk maakt voor een breed publiek. KennisInZicht brengt nieuws, achtergronden en interviews over wetenschappelijk onderzoek in het UMCG. KennisInZicht werd in 2018, mede door de nieuwsbrief en het twitteraccount @KennisInZicht ruim 175.559 keer bezocht door 155.538 gebruikers. Er zijn ruim 300.000 paginaweergaven geweest. De onderwerpen worden thematisch gepresenteerd. Alle thema's hebben een relatie met de onderzoeksstrategie en de speerpunten van het UMCG. [Zie www.kennisinzicht.umcg.nl](http://www.kennisinzicht.umcg.nl) voor meer informatie.

Healthy Ageing Site

Het UMCG plaatst regelmatig nieuwe verhalen over gezond ouder worden op <http://www.healthyageing.umcg.nl>. Artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en voedingsassistenten vertellen wat zij doen om hun patiënten voor, tijdens en na een behandeling tot een gezonde leefstijl te motiveren en waarom dit zo belangrijk is. Onderzoekers delen de laatste inzichten over gezond ouder worden en (ex-) patiënten vertellen wat een ziekte met hen doet / heeft gedaan en hoe een gezonde leefstijl bijdroeg aan herstel. Verder vertellen jong en oud wat ze doen om gezond en gelukkig te blijven.

AHA Magazine

Het UMCG deelt tweemaal per jaar verhalen over gezond ouder worden via AHA-magazine (een product van HANNN). Dit is een bijlage die tweemaal per jaar verschijnt bij het Dagblad van het Noorden en de Leeuwarder Courant en bij meer dan 175.000 huishoudens op de deurmat valt. In 2018 werd een van de bijlages compleet gewijd aan de Healthy Ageing Week. In de bijlage verschenen o.a. verhalen over Zpannend Zernike, de Doktersdates en een fotoserie van Kees van de Veen over de Gezonde Omgeving. Deze serie werd bedacht door HANNN, het Healthy Ageing Team en Van de Veen zelf. Ook in 2019 zal weer een bijlage verschijnen over de Healthy Ageing Week.